Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1147/24
19.3.2025. године
Б е о г р а д

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Станиславе Митровић и Снежане Марјановић, чланова већа, у парници тужиоца ОТП Банка Србија а.д. Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, ул. Трг Слободе бр. 7, чији је пуномоћник Зоран Трнинић, адвокат из Зрењанина, ул. Народне омладине бр. 14/1, против тужене АА из ..., чији је привремени заступник Градимир Ружић, адвокат из Вршца, ул. Васка Попе бр. 9, ради дуга, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П 164/23 од 14.12.2023.године, у седници већа одржаној дана 19.3.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П 164/23 од 14.12.2023.године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Вршцу П 164/23 од 14.12.2023.године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена АА из ... да тужиоцу ОТП Банка Србија а.д. Нови Сад на име трошкова парничног поступка исплати износ од 266.788,62 динара, са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужене АА из ... изјављена против става другог изреке пресуде Основног суда у Вршцу П 164/23 од 14.12.2023.године као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Вршцу П 164/23 од 14.12.2023.године ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца ОТП Банка Србија а.д. Нови Сад па је обавезана тужена АА из ... да јој исплати укупан износ од 1.306.687,84 динара и то: на име главног дуга износ од 1.012.905,93 динара са каматом у висини прописаној одредбама Закона о затезној камати почев од 10.2.2023. године па до коначне исплате; на име редовне, уговорене камате износ од 163.713.20 динара са каматом у висини прописаној одредбама Закона о затезној камати почев од 27.3.2023. године па до коначне исплате; на име доспеле законске затезне камате на главни дуг до 9.2.2023. године износ од 130.068,71 динара.

Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражио да се обавеже тужена да у року од осам дана од пријема пресуде, под претњом принудног извршења, тужиоцу исплати: разлику између досуђеног износа 130.068,71 динара и траженог износа од 136.242,95 динара, а у износу од 6.174,24 динара, на име доспеле законске затезне камате на главни дуг, законску затезну камату за период од 10.2.2023. године до 26.3.2023. године на име редовне, уговорене камате на износ од 163.713,20 динара.

Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 278.729,62 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у целости и то због битне повреде одредаба парничног поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Претходном оценом жалбе тужене, другостепени суд је нашао да је њена жалба недозвољена у делу у којем је изјављена против става другог изреке ожалбене пресуде. Наиме, у овом делу тужилац није успео у свом тужбеном захтеву, те с тога не постоји правни интерес на страни тужене за изјављивање жалбе против овог става изреке пресуде, па је у смислу одредбе члана 387 став 1 тачка 1 ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...10/23), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из става 2 тачке 12 истог члана на коју се указује у жалби. Изрека првостепене пресуде је разумљива, непротивречи сама себи нити разлозима пресуде, а у образложењу првостепени суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена АА је дана 1.7.2016. године са правним претходником тужиоца, „Societe Generale" Србија а.д. Београд закључила

Уговор о кредиту за измиривање раније преузетих обавеза (рефинансирање) број ... Износ одобреног кредита био је 1.570.000,00 динара, а уговорне стране су се сагласиле да од укупног кредита, износ од 1.381.687,10 динара представља износ раније преузетих обавеза које дужник има, док износ од 188.312,90 динара представља додатни износ који тужилац одобрава дужнику у виду ненаменског кредита. Уговорена је променљива каматна стопа, шестомесечни БЕЛИБОР + 5,45% на годишњем нивоу која је при закључењу уговора о кредиту износила 9.09% на годишњем нивоу. Тужилац има право да наведену променљиву каматну стопу прилагођава месечно у складу са променама референтне каматне стопе и то на начин да ће се за обрачун камате која је урачуната у износ првог ануитета кредита користити вредност референтне каматне стопе која је важећа на дан закључења Уговора, а за обрачун другог и сваког наредног ануитета вредност референтне каматне стопе која је важећа првог радног дана за текући месец тј. месец у коме почиње обрачун камате без посебне сагласности дужника и без обавезе закључења анекса уговора. Белибор је референтна каматна стопа за динарска средства. Парничне странке су уговориле да ће се кредит увећан за припадајућу камату обрачунату на остатак дуга, отплаћивати у 84 месечна ануитета који доспевају за плаћање у складу са Планом отплате сваког 7. у месецу, с тим да последњи ануитет за плаћање доспева дана 7.7.2023. године. Ануитет се састоји од главнице и камате. Тужилац је туженој доставио план отплате са свим променама ануитета, а који је тужена потписала. Такође, чланом 2 уговорено је да ће на сва доспела, а ненаплаћена потраживања тужилац обрачунавати и наплаћивати законску затезну камату. Члан 4 предметног Уговора предвиђа да је корисник кредита у обавези да отвори текући рачун на који ће усмерити своју зараду и друга месечна примања. У складу са чланом 12 уговора који дефинише једнострани отказ и раскид уговора од стране Банке, дошло је дана 9.2.2023 године, услед кашњења, до раскида уговор и целокупан кредит доспео је на наплату. Туженој је дана 3.3.2023 путем поште упућена Опомена пред утужење, а потом је тужена обавештава да је уговор једнострано раскинут дана 9.2.2023. године те да њено укупно дуговање према тужиоцу по евиденцији на дан 9.2.2023. године износи укупно 1.312.862,08 динара. Из налаза и мишљења судског вештака економско финансијске струке Владимира Грујина од 21.11.2023. године произилази да је тужена измиривала ануитете са кашњењем. Последњу уплату по основу исплате ануитета имала је дана 19.4.2021. године у износу од 17.740,17 динара. Преостали неизмирени главни дуг износи 1.012.905,93 динара, док дуг по основу редовне камате на дан 9.2.2023. године износи 163.935,10 динара. На дан 9.2.2023. године (кад је једнострано раскинут Уговор о кредиту бр, ...), тужена дугује тужиоцу главницу у износу од 1.012.905,93 динара, доспелу редовну камату у износу од 163.935,10 динара и доспелу затезну камату на неисплаћене доспеле ануитете у износу од 130.068,71 динара. Укупан доспео дуг по основу Уговора о кредиту бр. ... на дан 9.2.2023. године износи 1.306.909,74 динара, док се од 10.2.2023. године, на доспео дуг примењује законска затезна камата.

Полазећи од потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, а на основу одредби чланова 17 став 1, 18 став 1, 26, 124, 129 став 1, 132 став 1, 400 став 1 и 1065 Закона о облигационим односима правилно је првостепени суд обавезао тужену да тужиоцу исплати износ од укупно 1.306.687,84 динара на име дуга по основу уговора о кредиту и то главницу у износу од 1.012.905,93 динара, доспелу редовну камату у износу од 163.713,20 динара и доспелу затезну камату на неисплаћене доспеле ануитете у износу од 130.068,71 динара. Висину дуга првостепени суд је определио

сходно налазу и мишљењу судског вештака Владимира Грујина од дана 21.11.2023. године. Правилно је првостепени суд закључио да је тужилац сходно члану 12. уговора о кредиту исти раскинуо, имајући у виду да је тужена престала да измирује своје обавезе по основу овог уговора дана 19.4.2021. године, па је преостали износ дуга доспео на наплату дана 9.2.2023. године од када се она налази у доцњи. Такође је основан и захтев за исплату редовне уговорене камате, као и законске затезне камате на неисплаћене ануитете, имајући у виду да се иста може обрачунати и утужити као самостално потраживање, сходно одредби члана 279 ЗОО, а што правилно закључује првостепени суд. На ове износе досуђена је и законска затезна камата почев од дана 10.2.2023. године, када је доспела обавеза тужене, а правилном применом одредби 277 и 324 ЗОО. Преко досуђеног до траженог износа је одбијен тужбени захтев тужиоца у ставу другом пресуде.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно оценио применом одредбе члана 8 ЗПП. Жалбеним наводима тужене ничим није доведена у питање законитост првостепене пресуде, нити се у жалби наводе нови докази или чињенице који би били од утицаја на правилност првостепене одлуке. Стога другостепени суд утврђено чињенично стање и примену материјалног права у целости прихвата као своје, сходно одредби члана 396 став 2 ЗПП.

Нису од утицаја жалбени наводи да ожалбена пресуда не садржи разлоге на основу којих је утврђено да се тужена налази на непознатој адреси, као и да ли је испоштована законом прописана процедура за постављање привременог заступника. Наиме, из стања у списима предмета произлази да је тужба достављена на одговор туженој на адреси наведеној у тужби у ..., ул. ..., коју тужена није уредно примила. Провером кроз Правосудни информациони систем утврђено је да је предметна адреса уједно и адреса пребивалишта тужене. Првостепени суд је затим покушао преко полицијских службеника ПС Вршац да туженој поново уручи тужбу на одговор, али достављање није било уредно из разлога што су полицијски службеници обавестили првостепени суд да је тужена на привременом боравку у иностранству, да није доступна државним органима и да је евидентиран њен излаз из Републике Србије дана 19.5.2023. године. Након тога, првостепени суд је дана 13.6.2023. године донео Решење П 164/23 којим је туженој постављен привремени заступник, адвокат Градимир Ружић из Вршца, сходно одредби члана 81 став 2 тачка 4 ЗПП.

Имајући у виду горе наведено, другостепени суд је закључка да је првостепени суд у свему испоштовао законска правила за постављање привременог заступника, да су испуњени законски услови из горе цитиране одредбе ЗПП за његово постављање, имајући у виду да је тужена непознатог боравишта и да јој није могла бити уручена тужба на одговор, те да правилним поступањем првостепеног суда истој није повређено право на расправљање пред судом. Супротно жалбеним наводима, првостепени суд није био дужан да посебно образлаже ове чињенице у првостепеној одлуци, с обзиром да су разлози за постављање привременог заступника већ образложени у Решењу П 164/23 од дана 13.6.2023. године, које је достављено пуномоћнику тужиоца и постављеном привременом заступнику тужене.

Такође су без утицаја жалбени наводи да првостепени суд након постављања

привременог заступника није слао позиве туженој. Ово из разлога што је одредбом члана 82 ЗПП предвиђено да привремени заступник има у поступку сва права и дужности које има законски заступник, те се уручење позива и писмена привременом заступнику тужене сматра уредним достављањем. Поред тога, првостепени суд је у току поступка поново путем ПС Вршац покушао да изврши достављање писмена на њену адресу пребивалишта, али да је од полицијских службеника поново обавештен да је тужена недоступна државним органима и да се налази у иностранству.

Приликом доношења другостепене одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужене али је нашао да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке и да нису од утицаја на другачију одлуку суда, с обзиром на напред утврђене одлучне чињенице и заузето правно становиште.

Приликом одлучивања о трошковима поступка првостепени суд је погрешно применио одредбе ЗПП досудивши пуномоћнику тужиоца увећање на име ПДВ-а у вредности од 20%. Имајући у виду одредбе чл. 153. и 154. ЗПП-а, којима је прописано да је странка која у целини изгуби парницу дужна да противној странци накнади трошкове, суд приликом одлучивања који ће трошкови да се накнаде странци узима у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице. Сходно томе следи да ће у досуђене трошкове парнице, на име адвокатских услуга странци, која је успела у парници, а коју је заступао адвокат, обвезник ПДВ-а, морати да уђе и износ ПДВ-а на пружене услуге, будући да ће тај износ представљати стварни трошак странке. Међутим, ово право ће странка имати само ако докаже да је то и њен стварни трошак. Ово стога што адвокат има право на накнаду трошкова заступања на име увећања ПДВ-а, али само уколико докаже да је странци издао рачун, односно странка коју је у успешно окончаној парници заступао адвокат обвезник пореза на додату вредност има право на накнаду трошкова на име ПДВ-а, на адвокатску услугу, али као доказ мора да приложи рачун о извршеним адвокатским услугама. Пуномоћник тужиоца ове рачуне није приложио, већ само фотокопију потврде да се налази у систему ПДВ-а, што није довољан доказ да би му се досудило увећање на име ПДВ-а.

Стога су тужиоцу признати трошкови на име састава тужбе у износу од 16.875,00 динара, на име приступа адвоката на два одржана рочишта у износу од по 21.375,00 динара, на име трошкова вештачења износ од 30.000,00 динара, на име трошкова за привременог заступника износ од укупно 66.435,00 динара, као и на име таксе на тужбу и пресуду по 55.364,31 динара, што све укупно износи 266.788,62 динара. Висина трошкова је одмерена у складу са Адвокатском тарифом и Законом о судским таксама у време доношења првостепене одлуке. Тужиоцу на досуђени износ трошкова поступка припада право на законску затезну камату од дана када наступе услови за извршење па до исплате сагласно члану 277 и 324 ЗОО.

Из изнетих разлога, применом одредбе чланова 390 и 401 тачка 3 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...10/23 – други закон), одлучено је као у ставу првом и другом изреке.

Имајући у виду да је тужена у незнатном делу успела у другостепеном поступку и то само у погледу решења о трошковима поступка, то јој не припада накнада трошкова другостепеног поступка, па је на основу чланова 150, 153, 154, 163 и 165

Закона о парничном поступку одлучено у ставу четвртом изреке.

Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић